

Social- og Boligministeriet
Sendt via e-mail til jurint@sm.dk og i kopi til hpm@sm.dk.

Dato: 11. oktober 2024

Navn: Thomas Gruber

Hørings svar vedr. Lov om ændring af lov om socialtilsyn (Ophør af Social- og Boligstyrelsens auditfunktion)

Lev fremsender hermed vores hørings svar vedr. ovenstående lovforslag.

Det fremgår af lovudkastet, at kapitel 5 i lov om socialtilsyn ophæves og at dette vil medføre, at Social- og Boligstyrelsens auditfunktion nedlægges. Formålet med nedlæggelsen angives at være, *"at understøtte opgavebortfald og begrænse administration i staten"*, og derved opnå besparelser.

Det fremgår yderligere, at forslaget skal ses i sammenhæng med *"Rammeaftalen om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet"*, *"delaftale om det specialiserede socialområde En bæredygtig udvikling af socialområdet"*, og *"Aftale om kommunernes økonomi for 2025"*, hvori det fremgår, at reglerne om socialtilsynet skal ændres, *"så socialtilsynet bliver mere effektivt og mere risikobaseret, tilsynstrykket for sociale tilbud lettes og socialtilsynsmodellen forenkles."*

Levs vurdering af nærværende forslag sker derfor også i en sammenhæng med det kendskab vi har til de øvrige påtænkte ændringer af socialtilsynene.

Ændringer sker uden lovet inddragelse i Sammen om Handicap

Lev skal indledningsvis udtrykke vores store forbløffelse og ærgrelse over, at ministeriet har valgt at sende nærværende lovudkast i høring uden forudgående drøftelse i det nedsatte dialogforum "Sammen om handicap", hvor der er en bred kreds af aktører med væsentlig indsigt i udfordringer og potentialer i relation til socialtilsynet – herunder både borgerperspektivet, faglige organisationer og leverandører af den hjælp som der føres tilsyn med.

Vi er bekendte med, at man på tilsvarende vis, påtænker at sende lovforslag om øvrige ændringer i socialtilsynet i høring uden forudgående drøftelse i "Sammen om handicap". Disse påtænkte ændringer er ifølge vores oplysninger meget vidtgående og vil indebære forringelser af tilsynets kvalitet og dermed den beskyttelse af sårbare mennesker, som er formålet med tilsynet.

Lev finder det kritisabelt, at regeringen på denne måde tilsidesætter involveringen af "Sammen om handicap", og det sender et magtfuldkomment signal, hvor inddragelse af væsentlig viden og indsigt kun finder sted, når det er strategisk belejligt i den politiske proces.

Vi gør desuden opmærksom på, at mangelfuld inddragelse af mennesker med handicap og deres repræsentanter, er et centralt element i den kritik, som Danmark netop har modtaget fra FN's Handicapkomite.

Afledt effekt af nedlæggelsen vil også ramme sårbare målgrupper

Levs målgruppe, som er børn, unge og voksne med udviklingshandicap, udgør en meget stor del af den gruppe borgere, som vil blive berørt af den foreslåede nedlæggelse af Social- og boligstyrelsens auditfunktion i forhold til de fem socialtilsyn.

Effekten for målgruppen vil være indirekte og afledt, men kan på relativt kort sigt vise sig at være ødelæggende for borgeres tryghed og beskyttelse og for kvaliteten i den sociale og pædagogiske indsats, som mennesker med udviklingshandicap modtager, ikke mindst i botilbud.

I samspil med de øvrige planlagte forringelser af selve Socialtilsynet (jf. ovennævnte aftalekompleks) risikerer denne gruppe sårbare og forsvarsløse mennesker at komme til at betale en meget høj pris for realiseringen af et generelt politisk prestigeprojekt om afbureaukratisering og administrative besparelser.

Vi finder, at denne tilgang til tilsynet med kvalitet og sikkerhed i tilbud for mennesker med udviklingshandicap og andre med meget svage forudsætninger for at beskytte egne rettigheder og velfærd, er urimelig og forbundet med betydelige risici for borgerne i målgruppen.

Vi forudser, at lavere kvalitet i tilsynet – som følge af manglende tværgående læring, tilsyn og kommunal opfølgning (jf. bortfald af auditfunktionen), samt flere af de øvrige påtænkte ændringer – vil øge risikoen for overgreb, unødvendig magtanvendelse, nedværdigende behandling og andre rettighedskrænkelser for denne gruppe borgere.

Disse afledte konsekvenser for borgerne er slet ikke berørt i Social- og Boligministeriets overvejelser i lovudkastet, hvilket vi finder bekymrende. Det fremstår således i lovudkastets bemærkninger, som om konsekvenserne af auditfunktionens nedlæggelse alene er, at der ikke fremadrettet vil foreligge en rapport fra Social- og boligstyrelsen, og at denne ikke længere skal drøftes i kommunalbestyrelserne.

Politisk stillingtagen bør ske på retvisende grundlag

Spørgsmålet om hvorvidt bortfaldet af auditfunktionen kan tænkes at få afledte konsekvenser i praksis, reflekteres slet ikke i ministeriets overvejelser. Det finder vi ikke er retvisende. Det indebærer risiko for, at den politiske stillingtagen til nedlæggelsen af auditfunktionen sker på et utilstrækkeligt grundlag.

Lev vurderer, at afviklingen af auditfunktionen både kan få væsentlige negative konsekvenser for kvalitet og ensartethed i tilsynsvirksomheden, for den lokale politiske og administrative opmærksomhed på udfordringer på området. Og i sidste ende også for kvaliteten af den indsats, som ydes til sårbare og udsatte grupper.

Vi opfordrer derfor til, at der tages politisk stilling om man ønsker, at denne udvikling i forbindelse med behandlingen af forslaget i Folketinget. Lev fraråder at forslaget gennemføres.

Med venlig hilsen

Anni Sørensen
Landsformand